

Община Русе и парите на данькоплатците (четиво за любопитни начинаещи)

Митко Кунчев, общински съветник от групата Продължаваме промяната –
Демократична България, Русе

За да функционира общината (държавата) са необходими пари, понякога много пари. Те се събират принудително от населението, чрез закони, наредби и други подобни и се харчат предимно в интерес на същото население. По тази причина всеки, който управлява публични средства е длъжен постоянно да информира хората как и за какво ги харчи. При това трябва да го прави активно, като изпраща постоянно разбираема информация до медиите, а не като набута законосъобразно заплетени данни някъде в някой сайт, та човек да губи сума време, за да се информира и изпита удовлетворение от харченето на парите му. Ще се опитам да бъде полезен на хората от община Русе. Информацията, която представям е взета от сайта на община Русе и от сайта на министерството на финансите.

Бюджет 2024

Бюджетът (финансовият план) за община Русе е приет от общинския съвет на 16.02.2024 г. Приходите и разходите се планираха в размер на 274 538 444 лева. Важно е приходите и разходите да са равни числа, тогава се казва, че бюджетът е балансиран. Освен това бюджетът се актуализира (променя) през годината, но така че да остава балансиран.

Приходите са два основни вида – държавни и местни. Приходите за делегирани от държавата дейности са 157 171 384 лв. Местните приходи са 117 367 060 лв. По – важните източници от този вид са: местни данъци - 28 405 000 лв., такси - 17 332 283 лв., от собственост - 7144 507 лв., дългосрочни заеми - 11 768 927 лв., преходен остатък от 2023 година - 42 645 797 лв. и други. Общината има приходи от дарения, за проекти и други. Уточненият годишен бюджет на общината към 30.06.2024 г. е: 292 061 771 лв.

Любопитно е да се види каква е събираемостта на двата основни местни данъка за 2023 г. (информация за 2024 г. още няма). Процентът на събираемостта на данъка върху недвижимите имоти и на данъка върху превозните средства за няколко, съпоставими с Русе, общини и страната е даден в таблицата долу. Общините са подредени по брой на жителите в низходящ ред.

Община	Събираемост на данъка върху недвижими имоти	Събираемост на данъка върху превозните средства
Бургас	86%	78%
Стара Загора	87%	80%
Русе	85%	57%
Плевен	82%	70%
Велико Търново	85%	80%
за страната	80%	72%

Разходите са изключително разнообразни. Тук ще дам само примери, за да се добие бегла представа. С приходите от държавата се покриват разходите за девет дейности (функции): общи държавни служби, отбрана и сигурност, образование, здравеопазване и др. С местните приходи се покриват всички други харчове. Осигуряват се капиталови разходи в инвестиционната програма в размер на 46 587 967 лв. Финансират се различни програми: „Спорт“ - 700 000 лв., „Култура“ - 130 000 лв., „Асистирана репродукция“ - 60 000 лв., клубове за пенсионери, инвалиди и др. - 82 000

лв. и още много дейности. Надявам се тази кратка информация да предизвика любопитството у русенци и те да проявят по – голям интерес към събирането и към разходването на парите им.

Важна характеристика за всяка община е разхода за заплати и осигуровки във всички дейности. Да го разгледаме като процент от общите разходи в няколко общини. В таблицата долу е посочен и броя на жителите на съответната община, които се падат на един общински служител. Обръщам внимание, че числеността на общата администрация в Русе е 102,5, а на специализираната – 200, общо - 302,5.

Община	Разходи за заплати и осигуровки във всички дейности, като процент от общите разходи в общината	Брой жители на общината на един общински служител
Бургас	51%	482
Стара Загора	66%	408
Русе	60%	454
Плевен	67%	295
Велико Търново	56%	316
За страната	58%	261

Когато коментираме бюджета и неговото изпълнение, трябва да отбележим, че общините Бургас, Стара Загора и Русе нямат просрочени задължения. Просрочени задължения, като процент от собствени приходи, имат Плевен - 0,04% и Велико Търново - 3,33%, а за страната този процент е 2,65%. Данните са за второто тримесечие на 2024 г.

Договори за концесия

Общината се осигурява местни приходи и като отдава под наем различни обекти. По – дългосрочни и различни са договорите за концесия. Община Русе е сключила три концесионни договора.

1. Концесия на подлез на бул. „Христо Ботев“ до „Печатни платки“; концесионер ЕТ „Иво Иванов - Ивона“; срок на концесията: 25 години (договорът е сключен на 16.10.2000 г.); концесионерът дължи концесионно възнаграждение в размер на 1 500 лева на година или за целия период на концесията - 37 500 лева.

2. Концесия на пристанище за обществен транспорт „Пристис“; концесионер: „Порт Пристис“ ООД; срок на концесията: 35 години (влиза в сила на 01.04.2019 г.); концесионерът дължи годишно концесионно възнаграждение, което има две части – фиксирана в размер на 58 680 лв. и променлива, която зависи от товарооборота.

3. Концесия на обекти от спортен комплекс „Дунав“; концесионер „РДС Инвест“ ЕАД; срок на концесията 35 години (влиза в сила на 01.12.2018 г.); концесионерът дължи еднократно (12 000 лв.) и годишно възнаграждение, което се индексира на всеки три години (за 2023 г. сумата е 4 032 лв.), има и инвестиционна програма за 3 345 000 лева без ДДС за период от 15 години.

Дали тези договори са сключени по най – добрия начин и защитават интересите на общината, дали сроковете от по 35 години са най – подходящи, всеки русенец може сам да прецени.

Договори за кредит

Вземането на кредит е добър инструмент за решаване на важни проблеми на населението. Много хора за да си купят жилище вземат кредит от банка. Недостатъкът

на кредита е, че трябва да се връща с лихва. Към 31.12.2023 г. Община Русе има сключени три дългосрочни договора и един краткосрочен договор.

1. През 2017 г. е сключен договор за дългосрочен инвестиционен кредит с ОББ АД в размер на 10 000 000 лева и срок на погасяване 2027 г.

2. През 2022 г. е сключен договор за финансиране с ДСК АД и „Регионален фонд за градско развитие“ АД в размер на 12 000 000 лева и срок на погасяване 2037 г.

3. През 2023 г. е сключен договор за дългосрочен кредит с Инвестбанк АД в размер до 12 000 000 лева и срок на погасяване 2033 г.

4. През 2023 г. е сключен договор за краткосрочен кредит с фонд „Флаг“ и Уникредит Булбанк АД за 6 215 170 лв. и срок на погасяване 2024 г.

Към 31.12.2023 г. общият размер на дълга на Община Русе е 23 796 894 лв.

За да се ориентираме по – добре в русенския (нашия) дълг да разгледаме размера на дълга, като процент от собствени приходи, изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности от централния бюджет (по план) и размера на дълга на човек от населението на общината в лева. Данните за разглежданите общини са в таблицата долу и са от края на второто тримесечие на 2024 г.

Община	Размер на дълга, като процент от собствени приходи	Размер на дълга на човек от населението на общината в лева
Бургас	36%	258
Стара Загора	32%	146
Русе	28%	129
Плевен	16%	69
Велико Търново	22%	116
За страната	43%	265

Дали община Русе е взела изгодни кредити и дали ги използва успешно за решаване на важни проблеми на русенци всеки сам трябва да прецени.

Понякога в медиите се появява информация за ремонт на паркинг пред блок, асфалтиране на улица, поправка на тротоар или други подобни рутинни дейности. В такива съобщения винаги трябва да се посочва източника на финансиране. Освен средства „от бюджета на общината“, „от бюджета на държавата“ или „по проект“, да се допълва **„събрани от българските данькоплатци“**.

01.11.2024 г.